

Sygn. akt I Ns 35/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marek Synowski

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Flis

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2018 r. w Krakowie,

na rozprawie

sprawy z wniosku Komitetu Wyborczego Wyborców D. (...) K. reprezentowanego przez pełnomocnika wyborczego R. S.

przy uczestnictwie 1) W. R. i 2) Komitetu Wyborczego Wyborców W. R. reprezentowanego przez pełnomocnika wyborczego S. N.

w trybie wniosku z art. 111 § 1 kodeksu wyborczego,

postanawia:

I. oddalić wniosek;

II. wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie we własnym zakresie.

Sygn. akt I Ns 35/18

UZASADNIENIE

postanowienia z 19 października 2018 r.

Wnioskodawca R. S. pismem z dnia 18 października 2018 r. wniósł o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym na podstawie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego (kw) o zakazanie W. R. i Komitetowi Wyborczemu Wyborców W. R. kolportażu materiałów wyborczych niepodpisanych oznaczeniem, iż pochodzą od KWW W. R., o nakazanie uczestnikowi W. R. opublikowania oświadczenia prasowego o treści: „W. R., kandydat na wójta Gminy K. z ramienia (...) oświadcza, że rozpowszechniał bezprawnie materiały wyborcze w postaci ulotek nieoznaczonych nazwą komitetu wyborczego, z którego pochodzą”. Zarzucił uczestnikom naruszenie art. 496 w zw. z art. 109 § 2 kw i 507 kw.

W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że w trakcie kampanii wyborczej wielokrotnie doszło do incydentów naruszających przepisy kodeksu wyborczego, w tym art. 494 § 1 pkt 1, art. 496 i 507 kw. Naruszono także wiele regulacji wynikających z uchwały Państwowej Komisji Wyborczej. Precyzując uzasadnienie wnioskodawca podniósł, że uczestnik W. R. (aktualnie urzędujący Wójt Gminy K.) poprzez nadużycie stanowiska doprowadził do kolportażu materiałów wyborczych w postaci odezwy- ulotki „(...)” na terenie Gminy K.. Kolportaż tego materiału wyczerpywał znamiona agitacji wyborczej na terenie urzędu. (...) te ponadto sugerowały, że ich autorem nie był kandydat na wójta, ale urzędujący Wójt Gminy K., co miało wprowadzić w błąd wyborców. Brak oznaczenia pochodzenia materiału wyborczego stanowił naruszenie przepisów dotyczących obowiązku oznaczenia materiałów agitacyjnych

i w konsekwencji należało uznać, że była to niezaewidencjonowana korzyść majątkowa w postaci projektu, druku i kolportażu materiałów wyborczych.

Na rozprawie w dniu 19 października 2018 r. wnioskodawca złożył pismo z 19 października 2018 r., w którym dodatkowo podniósł, że banery agitujące za kandydaturę uczestnika W. R. zostały umieszczone na lokalach mających stanowić obwodowe komisje wyborcze. Nadto pod pozorem spotkań sprawozdawczych dochodziła do organizowania spotkań wyborczych KWW W. R. i kandydatów na radnych wspierających jego kandydaturę. Zachowanie uczestnika stanowi rażące naruszenie standardów demokratycznych i może mieć bezpośredni wpływ na wynik wyborów.

Na rozprawie w dniu 19 października 2018 r. została złożona pisemna odpowiedź uczestników na wniosek. Uczestnicy wnieśli o oddalenie wniosku. W uzasadnieniu podnieśli, że rozpowszechniane informacje nie naruszyły art. 111 § 1 kw. Wnioskodawca ponadto nie wykazał, na czym miałyby polegać rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji. Zarzut przyjmowania korzyści majątkowych stanowił pomówienie i naruszenie dóbr osobistych.

Niesporne były w sprawie następujące okoliczności.

R. S. jest pełnomocnikiem wyborczym Komitetu Wyborczego Wyborców D. (...) K. w wyborach samorządowych w 2018 r. Komitet ten nie zgłosił żadnego kandydata w wyborach.

W. R. jest kandydatem na Wójta Gminy K. w wyborach samorządowych w 2018 r., zgłoszonym przez Komitet Wyborczy Wyborców W. R.. Pełnomocnikiem wyborczym komitetu jest S. N..

Uczestnik W. R. jest Wójtem Gminy K..

W pozostałym zakresie Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W piśmie z dnia 21 października (brak wskazania roku) skierowanym do (...) złożył oświadczenie dotyczące przebiegu kampanii wyborczej. W górnej części pisma zawarto oznaczenie „(...)”, a w dolnej części „W. R. numer 4 na liście do głosowania”.

Uczestnik W. R. wystosował również zaproszenia na zebrania sprawozdawcze na dzień 14 października 2018 r. o godzinie 17.00. Na ten sam dzień zaproszenie wystosował również na spotkanie przedwyborcze A. S..

(dowód:

- ulotka z datą 21 października,
- trzy zaproszenia na 14 października 2018 r.)

Stan faktyczny, poza okolicznościami niespornymi Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanej ulotki i trzech zaproszeń.

Na rozprawie w dniu 19 października 2018 r. Sąd oddalił wnioski o przesłuchanie wnioskodawcy i świadka J. P., albowiem przesłuchanie ich było zbędne (więcej na ten temat w dalszej części uzasadnienia, w rozważaniach prawnych).

Sąd zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 11 § 1 kw jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;

- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Z powołanego przepisu wynika, że dotyczy on podawania nieprawdziwych informacji w toku agitacji wyborczej. Tymczasem na podstawie uzasadnienia wniosku, pisma z 19 października 2018 r. i okoliczności przytoczonych na rozprawie nie sposób uznać, że uczestnicy kolportowali materiał wyborczy zawierający informacje nieprawdziwe. Zarzuty wnioskodawcy nie dotyczyły treści oświadczenia W. R. zawartego w piśmie z 21 października i w zaproszeniach na spotkanie w dniu 14 października 2018 r. Zarzuty dotyczyły:

- braku informacji, że pismo i zaproszenie pochodziło od Komitetu Wyborczego Wyborców W. R.;
- kolportowania materiałów wyborczych na terenie urzędu Gminy;
- umieszczenia banerów agitujących za kandydaturą uczestnika W. R. w lokalach mających stanowić obwodowe komisje wyborcze;
- organizowania spotkań wyborczych KWW W. R. i kandydatów na radnych wspierających jego kandydaturę pod pozorem spotkań sprawozdawczych.

Zarzut nie dotyczył zatem treści pisemnego oświadczenia i zaproszeń, ale braku oznaczenia komitetu wyborczego, od którego pochodził materiał wyborczy i sposobu prowadzenia agitacji wyborczej (co do umieszczania banerów i organizowania spotkań i miejsca agitacji wyborczej).

Skoro wnioskodawca w istocie nie zarzucił podania w materiale wyborczym nieprawdziwych informacji dotyczących treści samego oświadczenia uczestnika, to wniosek nie mógł być uwzględniony w trybie art. 111 § 1 kw.

Wnioskodawca ma rację, że materiał wyborczy powinien zawierać wyraźne oznaczenie komitetu wyborczego, od którego pochodził, co wynika z art. 109 § 2 kw. Ponadto rację ma wnioskodawca, że pismo z 21 października było materiałem wyborczym, co wynikało nie tylko z treści oświadczenia zawartego w piśmie, ale i z adnotacji „(...)” i „W. R. numer 4 na liście do głosowania”. Możliwe naruszenie art. 109 § 2 kw nie jest jednak tożsame z naruszeniem art. 111 § 1 kw. Za naruszenie art. 109 § 2 kw ustawodawca przewidział inną sankcję wskazaną w art. 496 kw (kto, w związku z wyborami, nie umieszcza w materiałach wyborczych wyraźnego oznaczenia komitetu wyborczego, od którego pochodzą- podlega karze grzywny). W konsekwencji zbędne było przeprowadzenie postępowania dowodowego w ramach niniejszego postępowania poprzez dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. P. na okoliczność ustalenia, czy ulotka z datą 21 października była kolportowana razem z folderem „W. R. dalej z pomysłem” zawierającym już oznaczenie komitetu wyborczego- ustalenie tej okoliczności było zbędne w ramach postępowania w trybie art. 111 § 1 kw.

Rzekome uzyskanie przez uczestnika korzyści majątkowej w postaci projektu, druku i kolportażu materiałów wyborczych również nie stanowiło naruszenia art. 111 § 1 kw. Ponadto żądanie wniosku nie obejmowało tego zarzutu.

Rzekome kolportowanie materiałów wyborczych na terenie urzędu Gminy bądź w lokalach mających służyć za lokal wyborczy również nie mogło być uznane za naruszenie art. 111 § 1 kw. Rzekome prowadzenie agitacji wyborczej na terenie urzędu Gminy mogłoby stanowić naruszenie art. 484 § 1 pkt 1 kw. Za naruszenie 484 § 1 pkt 1 kw ustawodawca

przewidział inną sankcję wskazaną w tym przepisie (kto, w związku z wyborami, prowadzi agitację wyborczą na terenie urzędów administracji rządowej lub administracji samorządu terytorialnego bądź sądów- podlega karze grzywny).

Rzekome organizowanie spotkań wyborczych KWW W. R. i kandydatów na radnych wspierających jego kandydaturę pod pozorem spotkań sprawozdawczych również nie stanowiło naruszenia art. 111 § 1 kw.

Należy dodać, że orzeczenie o ewentualnej odpowiedzialności z 484 § 1 pkt 1 kw, art. 496 kw czy art. 507 kw nie leży w kompetencji tut. Sądu w postępowaniu toczącym się w wyniku złożenia wniosku w trybie art. 111 § 1 kw. Z tych przyczyn zbędne było dopuszczenie dowodu z przesłuchania wnioskodawcy na okoliczności podniesione we wniosku i w piśmie z 19 października 2018 r.

Mając na uwadze powyższe, wniosek należało oddalić.

Niezależnie od powyższego należy podnieść, że wątpliwe jest, czy wnioskodawca był w ogóle uprawniony do złożenia wniosku w trybie art. 111 § 1 kw. Z powołanego przepisu wynika, że wniosek może wnieść kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego. Wnioskodawca w niniejszej sprawie nie jest kandydatem, ale Komitetem Wyborczym Wyborców D. (...) K. reprezentowanym przez pełnomocnika wyborczego. KWW D. (...) K. nie zgłosił żadnego kandydata w wyborach w Gminie K.. Należy dodać, że podstawowym zadaniem i jednocześnie uprawnieniem komitetu wyborczego jest zgłaszanie kandydatów w wyborach i prowadzenie kampanii wyborczej na rzecz kandydatów (art. 84 § 1 kw). Skoro KWW D. (...) K. nie zgłosił żadnego kandydata w wyborach w Gminie K., to tym samym jego działalność w ramach wyborów jest iluzoryczna i rezultacie wątpliwe jest uznanie, że jest zainteresowanym komitetem wyborczym w rozumieniu art. 111 § 1 kw. Komitet wyborczy, nie mający zgłoszonego kandydata do wyborów, w sytuacji której upłynął termin do zgłoszenia, nie ma interesu w złożeniu wniosku w trybie art. 111 § 1 kw. Nie sposób bowiem uznać taki komitet za zainteresowany, skoro nie ma kandydata, który brałby udział w kampanii wyborczej razem z uczestnikiem postępowania.

Stosownie do art. 520 § 1 kpc każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (pkt II postanowienia).